

Бр. 485
13.12. 2017 год.
31000 УЖИЦЕ

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
УЧИТЕЉСКОГ ФАКУЛТЕТА У УЖИЦУ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наставно-научно веће Учитељског факултета у Ужицу, Одлуком бр. 347 од 13. 10. 2017. године, именовало је Комисију за оцену и одбрану докторске дисертације Бојане Удовичић *Роман за децу у настави језика и књижевности – проблемски приступ*, под менторством Миомира Милинковића, редовног професора Учитељског факултета у Ужицу, Универзитета у Крагујевцу.

Након анализе урађене докторске дисертације, мс Бојане Удовичић, под насловом *Роман за децу у настави српског језика и књижевности – проблемски приступ*, Комисија у саставу: проф. др Тихомир Петровић, редовни професор Педагошког факултета у Сомбору, Универзитет у Новом Саду, ужа научна област: Књижевне науке; Сунчица Денић Михаиловић, редовни професор Учитељског факултета у Врању, Универзитет у Нишу, ужа научна област: Књижевност; др Мирјана Стакић, доцент на Учитељском факултету у Ужицу, Универзитет у Крагујевцу, ужа научна област: Српски језик и књижевност, Методика наставе српског језика и књижевности, подноси

ИЗВЕШТАЈ

I ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Основни биографски подаци

Бојана Удовичић рођена је у Прибоју 23. 12. 1984. године. Основну школу и гимназију завршила је у Прибоју са одличним успехом, основне дипломске студије на Учитељском факултету у Ужицу, дипломирала на тему *Сеоски мотиви у поезији Момчила Тешића*, са оценом десет. Мастер студије завршила је такође на Учитељском факултету у Ужицу и стекла звање мастер – учитељ. Мастер рад *Књижевно дело у настави – идеје и ликови*, под менторством проф. др Миомира Милинковића, одбранила је 15. 5. 2012. године.

2. Научно-истраживачки рад

2.1. Стручни и научни радови

Удовичић, Б. (2014). Како се формирају научне хипотезе, *Васпитање и образовање (часопис за педагошку теорију и праксу)*, Подгорица, бр. 3, година XXXIX, 93–103. [ISSN 035– 1094; UDC 37]. (M53) – 1 бод

Удовичић, Б. (2015). Анализа читанке за први разред основне школе, *Васпитање и образовање (часопис за педагошку теорију и праксу)*, Подгорица, бр. 3, година XL, 123–135. [ISSN 035– 1094; UDC 37]. (M53) – 1 бод

Удовичић, Б. (2017). Преглед (развоја) српског романа за децу, *Узданица*, XIV (1), Педагошки факултет, Јагодина, 79–90. [ISSN 1451– 673X; UDC 81]. (M52) – 1,5 бод

2.2. Учешће на научним скуповима

Удовичић, Б. (2016). Зависне реченице у роману *Проклета авлија* Иве Андрића, VIII научни скуп Младих филолога Србије, 2. април 2016. године, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу.

Удовичић, Б. (2017). Проблемски приступ роману *Робинсон Крусо* Данијела Дефоа, IX научни скуп младих филолога Србије, 8. април 2017. године, Филолошко-уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу.

Удовичић, Б. (2017). Проблемски приступ савременом роману о дејој дружини, 5. научни скуп, Књижевност за децу у науци и настави, 21. април 2017. Педагошки факултет, Јагодина.

Удовичић, Б. (2017). *Ефекти примене проблемске наставе у интерпретацији романа за децу*, Међународни научни скуп, *Проблеми и дилеме савремене наставе у теорији и пракси*, Универзитет у Београду, 26. и 27. мај 2017. године, Аранђеловац.

3. Структура и садржај докторске дисертације

Докторска дисертација мс Бојане Удовичић *Роман за децу у настави српског језика и књижевности – проблемски приступ* урађена је на 335 страна формата А-4, са **34 табеле и 27 графикана**. Структура рада компонована је у шест поглавља: **1. Теоријски приступ роману; 2. Методолошки поступци у тумачењу романа; 3. Методички приступ роману за децу; 4. Проблемски приступ роману; 5. Методологија истраживања; 6. Резултати истраживања и њихова анализа**. Наведеним поглављима претходи *Резиме* са кључним речима на српском и енглеском језику и *Увод*. На крају су *Закључак*, *Литература*, *Библиографија* и *Прилози*.

Предмет докторске дисертације *Роман за децу у настави српског језика и књижевности – проблемски приступ* је сагледан у две равни: са становишта књижевне историје, књижевне критике, теорије и естетике, као и у дискурсу интердисциплинарне примене савремених методичких и методолошких приступа у наставној интерпретацији књижевног текста.

У првом поглављу *Теоријски приступ роману*, докторант се бави дефиницијом и историјом романа у књижевности уопште, а потом, уз сва ограничења, повлачи разлике између романа за децу и романа уопште. У том дискурсу истражује

историју српског романа за децу, тематску структуру и поетичке особености: композицију, стилске вредности, идеје и ликове. Потом, аутор, врши класификацију и посебно се задржава на следећим врстама: роман о дечјим дружинама, авантуристичко-пустоловни роман, роман научне фантастике, роман о животињама, роман-бајка, историјски роман, ратни роман и детективски роман.

У даљој разради назначених питања докторант истиче да теоријско одређење романа још увек прати сучељавање различитих мишљења, а томе је узрок слојевитост његових порука и значења, форма, композиција, стил и језик, унутрашња структура и начин уметничког обликовања. Наглашава да је роман у савременој књижевности доминантан књижевни жанр, литерарна форма која садржи и прати све облике живота; огледало друштва и свих духовних и материјалних тековина људске цивилизације, од најстаријих времена до данас.

У ранијим теоријским типологијама, ретко се помиње роман за децу. Разлог је у чињеници што припада реду новијих књижевних врста, те му се још увек не поклањају довољно пажња. Додатна тешкоћа у класификацији проистиче из чињенице да структура, форма, стил и језик дечјег романа још увек робују дидактичким канонима.

Роман за децу и младе нема ону ширину коресподентности са другим књижевним родовима и снагу асимилације сазнања из друштвених наука (историја, психологија, филозофија, социологија) коју поседује роман за одрасле примаоце, јер, чини се, као да је неостварив у моделима чисто литерарних вредности. Ограничавајући фактори дечје перцепције утичу на профилисање тематске и естетске структуре овог популарног жанра. Видљива идеолошка линија романа често се рефлектује на штету естетске вредности. У романима о дечјим дружинама обично је наглашена социјална компонента, у којој писац исказује своје васпитно-идеолошко ставове и однос према стварности у којој се радња дешава.

Докторант истиче да фабуларни ток дечјег романа одликује динамика радње у којој учествују јунаци из света реалног и иреалног, а неретко и антропоморфни ликови предмета и ствари, ликови из света флоре и фауне. Приповедни ток радње испреда се једноставним стилским изразом, како би мали читалац у потпуности остварио рецепцију литерарног садржаја. Писац се дистанцира од самог тока догађаја; он је, најчешће, наратор који са одстојања прича о догађајима у трећем лицу; каткад своју улогу поверава наратору који приповеда у првом лицу, као учесник радње, па читалац има утисак да је главни јунак сам писац. Приповеда се тако да интензитет радње кулминира до емотивног набоја, када мали читалац себе види у улози неког јунака, затечен у стању потпуне емпатије.

Докторант има у виду мишљења учитеља и професора српског језика, као и ученика о месту романа за децу у млађим разредима основне школе. Ти подаци су послужили као основа за дефинисање хипотеза у докторској тези. Основну хипотезу докторског рада одредио је као тежишни циљ истраживања да би утврдио ефекте које стваралачка настава проблемског типа нуди као предност у односу на традиционални приступ у тумачењу романа намењеног малим читаоцима.

У другом поглављу *Методолошки поступци у тумачењу романа*, изучавају се методе и различити приступи у теоријској и школској интерпретацији романа. Полази се од става да је без добро изграђеног методичког система скоро немогуће увести ученике у свет књижевног дела и створити претпоставке за изграђивање њихових индивидуалних афинитета према књижевнојезичкој уметности. Докторант сматра да се најбољи ефекти, у изучавању романа и његовој интерпретацији у

настави, остварују комплементарном применом различитих методичко-методолошких приступа.

Докторант изучава методе груписане у три аналогне равни: обавештајне, опште (логичке) и стручне (специјалне методе). У даљој разради и анализи посебно маркира биографску, социолошку и структуралистичку методу. У изучавању спољашње и унутрашње структуре романа, бави се компаративном анализом различитих приступа – позитивистичким, биографским, психолошким, психоаналитичким, структуралистичким, формалним, историјским и др. Следи анализа практичних примера, почев од мотивисања ученика за доживљавање уметничког текста, његовог мисаоног, чулног и емотивног доживљаја, преко тематике, анализе ликова и порука, до изучавања стилских и естетских вредности.

Посебно су назначене две тематске равни у оквиру којих је дефинисан појам методе и делотворне примене методичких приступа у обради конкретне романескне прозе. Комплексна структура романа, истиче кандидат, сугерише избор наставних метода који омогућавају свестрано сагледавање његове уметничке грађе – тематске, стилске и идејне. Примена било које методе, полази од става да је предмет сазнања књижевни текст. Чиниоци васпитно-образовног рада су: конкретно дело, ученик и наставник. Улога ученика и наставника усмерена је ка истом циљу: сазнавање, тумачење и разумевање књижевног текста и свих вредности његове структуре. Када се бави типологијом наставних метода, докторант разматра и анализира искуства и ставове и других методичара и теоретичара, пре свих, Радмила Димитријевића, Милије Николића, Драгутина Росандића, Стане Смиљковић и Миомира Милинковића, али и страних теоретичара и изучавалаца књижевности.

У дискурсу назначених питања, пажња је посвећена структуралистичком, семиотичком и лингвистичком приступу и теорији рецепције. Теорију рецепције сагледава у дискурсу анализе романа у науци и настави. Подједнако се занима за стилске и естетске вредности романа за децу, за богатство значењских нивоа и порука, а посебно маркира важност рецепције овог жанра на различитим наставним нивоима обраде у појединим фазама школовања. Теорија рецепције ставља читаоца у средиште пажње, јер он субјект који својим делатним односом продубљује значења и поруке уметничког текста. Суштина и смисао текста је богаћење духовног живота реципијента. Ученик – читалац долази сам до конкретних сазнања, утисака и ставова, успоставља активни однос са делом, оплемењује свој духовни живот, развија способност логичког расуђивања. Он књижевну творевину доживљава из перспективе свести и подсвести, по мери и укусу свога рационалног и ирационалног бића. На тај начин успоставља комуникацију са фиктивним светом који садржи неисцрпни потенцијал значења и порука. Дело подстиче чувства, развија машту, креативност и љубав према тековинама духовне и материјалне културе.

Треће поглавље, *Методички приступ роману за децу*, садржи разматрања и анализу општих методичких и теоријских погледа на интерпретацију и тумачење овог књижевног жанра. Докторант изучава методичке приступе при интерпретацији романа за децу: историја и мотиви настајања романа, локализовање текста, тумачење непознатих речи и израза, композициона анализа романа, анализа ликова и идеја, анализа његових језичко-стилских карактеристика. Извршена је анализа заступљености романа у наставним плановима и програмима српског језика и књижевности за млађе разреде основне школе.

Назначена питања и проблеме докторант изучава и анализира на одабраним романима за децу и младе: *Алиса у Земљи чуда* Луиса Керола, *Мали принц* Антоана

Егзиперија, *Бела Грива* Рене Гијоа, *Не окрећи се сине* Арсена Диклића, *Дечаџи Павлове улице* Ференца Молнара, *Острво с благом* Роберта Луиса Стивенсона и др.

За разлику од традиционалне методике која, мање-више, анализи приступа шаблонски, докторант даје нови, флексибилнији модел тумачења. Своје погледе и ставове темељи на уважавању индивидуалних способности и предиспозиција ученика и на специфичности уметничког текста који се обрађује. Дело својом структуром такође одређује конкретне методичке и методолошке приступе. Најбољи ефекти остварују се методичким приступима који полазе од рецепцијских могућности адресата и омогућују да се успостави одговарајући проблемски приступ садржини и структури романа. До ових ставова кандидат долази позивајући се на методичаре: Радимила Димитријевића, Милије Николића, Драгутина Росандића. Стане Смиљковић, Миомира Милинковића и др. Свакако, и на основу резултата до којих се долази властитим путем.

У извођењу ставова и закључака докторант полази од претпоставке да је роман за децу комплексна уметничка структура, организована у више тематских или напоредних нивоа. Истакнуто је да његову структуру чини „добро организован живот свих његових делова“. Продор у свет тако конципиране форме остварује се само корелацијом различитих методичко-методолошких приступа.

На основу научно утемељених ставова и чињеница докторант рецепцију књижевног текста дефинише као стваралачки процес читаачевог унутрашњег опажања у којем се транспонује и доживљава спољашњи свет на безброј различитих начина. Сматра да роман, као доминантна белетристичка форма, још увек није довољно истражен у методици, методологији, теорији и наставној пракси. Докторант се посебно занима за иманентне текстове вредности и могућности методичко-методолошких приступа са становишта сазнајних, естетичких и стилско-језичких вредности. Естетска вредност романа није само предмет књижевних теоретичара, естетичара и филозофа, већ и респективни чинилац васпитно-образовног рада, на свим нивоима наставе. Докторант настоји да проблем изучавања успешно преведе у сферу наставе српског језика и књижевности, као посебно усмерене делатности у процесу образовања младих, у развијању њихове личности, општих, сазнајних и стваралачких потенцијала, вољних навика и осећања за лепо. У тумачењу естетске и стилске стране текста, успешно користи искуства савремених методолошких и књижевнотеоријских приступа. Наглашава да се изучавање уметничких димензија романа не остварује само у области лингвистике, већ улази и у домен психологије личности, те имплицира познавање и ширих друштвених и историјских прилика у времену у којем је аутор живео и стварао.

Проблемски приступ роману је четврто поглавље дисертације у коме се докторант детаљније бави општим и конкретним питањима креативне наставе проблемског типа са позиције теорије и књижевне науке, као и процеса наставе српског језика и књижевности. У том контексту, дефинисан је проблем и стварање проблемске ситуације у школској интерпретацији романа, а потом се говори о артикулацији часа у примени различитих методских приступа активне наставе овога типа. Проблемска настава настаје ради отклањања слабости и недостатака традиционалног учења; у сталном настојању да се оствари виши квалитет васпитно-образовног рада. Стваралачка настава проблемског типа је највиши облик стицања знања који ангажује све мисаоне, емотивне и стваралачке потенцијале ученика. Ове ставове докторант гради на погледима ранијих изучавања Радована Теодосића, Милије Николића, Радивоја Квашчева, Драгутина Росандића, Јована Ђорђевића и др.

Приступајући анализи појединих наставних деоница, докторант се позива на ставове Јована Ђорђевића који истиче да се решавање проблема може извести кроз четири фазе: уочавање; декомпозиција (рашчлањивање); постављање хипотеза; верификација хипотеза. Драгутин Росандић решавање креативне ситуације види у следећим етапама: стварање проблемске ситуације; дефинисање проблема и метода истраживања; самостални истраживачки рад ученика; анализа резултата и корекција и задавање нових задатака. Милија Николић држи да се уочени проблем може решити кроз осам етапа: стварање проблемске ситуације; постављање и образлагање проблема; упућивање у метод рада; рашчлањавање проблема; решавање проблема; проверавање решења; функције и примене решења; прелажење на нову тематику из проблемског контекста.

Суштина и смисао рецепције уметничке садржине у роману остварује се, по мишљењу докторанта, функционалном применом његових конкретних и потенцијалних значења, која се на различите начине оглашавају и трансформишу у свести и подсвести васпитаника. На тај начин естетске и идејне вредности дела продуховљују, подстичу логичко расуђивање, богате сазнања, оснажују комплекс моралних врлина. Функционалност ширих епских форми утврђује се вредношћу неке конкретне идеје. На таквом приступу реципијент урања у свет дела, идентификује се са њим и постаје „његов становник“. Сваки роман, по мишљењу докторанта, тражи посебну организацију часа. При томе, наставник има у виду да његова комплексна структура пружа могућност различитих приступа и тумачења.

Стваралачка настава проблемске провенијенције, нарочито када је реч о обради романа, захтева од васпитаника решавање истраживачких задатака. Докторант своје виђење овог начина интерпретације демонстрира, детаљно и конкретно, на примеру романа *Робинсон Крусо* Данијела Дефоа, *Мали принц* Антоана де Сент Егзиперија, *Дружина Пере Кврџице* Мате Ловрака, а из књижевности XXI века узима роман *Воденица код три јарца* Миомира Милинковића. За сваку од наведених романескних проза формулисани су одговарајући истраживачки задаци, проблемска ситуација, начин решавања, постављене хипотезе и посебна артикулацију сваког појединачног часа.

У петом поглављу *Методологија истраживања* докторант истраживачки задатак дефинише као експерименталну проверу могућих дејстава примене различитих проблемско-стваралачких и методичко-дидактичких стратегија и система у настави књижевности у циљу унапређивања квалитета интерпретације овога жанра. Спроведено је истраживање у којем је испитано мишљење наставника о заступљености романа у млађим разредима основне школе. У исто време, прати у којој мери су наставници били упознати са могућношћу и значајем коришћења иновативних проблемских и стваралачких метода у обради романа, као и то: да ли је могуће код васпитаника млађих разреда реализацијом експерименталног програма утицати на развој или поправљање њихових способности у рецепцији овог књижевног жанра. Главни истраживачки циљ био је: утврдити ефекте тумачења романа за децу који се остварују применом проблемско-стваралачког приступа, показати у којој мери његова примена може унапредити квалитет интерпретације романа за децу

Докторант је јасно маркирао и дефинисао хипотезе, варијабле и методе истраживања, добро поставио и применио одговарајуће технике истраживања, одабрао популацију и узорак истраживања, и одредио време и ток истраживања. Показана је прегледна обрада истраживања у светлу статистички добијених података.

Резултати истраживања и њихова анализа је шесто поглавље у коме су дати научни резултати у двадесет седам графикана и тридесет четири табеле. У анализи статистичких података докторант је дао теоријско образложење истраживања, синтетично уопштавање добијених резултата и могућност конкретне примене у наставној теорији и пракси. Средишње истраживачко питање је: у којој мери проблемска литерарна комуникација може утицати на постигнућа ученика у настави српског језика и књижевности? Одговор на ово питање нуди компаративна анализа резултата рада, добијених традиционалним и проблемским приступом у рецепцији књижевног текста. Циљ је реализован у датим параметрима који исказују предности и мане назначених методских приступа у тумачењу конкретног књижевног дела. Добијени резултати су исказани у форми схема, табела и статистичких података. У финалним разматрањима дају се коначни ставови и доказује функционална вредност добијених резултата и остварених циљева.

II ОЦЕНА РАДА

1. Значај и допринос докторске дисертације са становишта актуелног стања у одређеној научној области

Докторска дисертација Бојане Удовичић, под насловом *Роман за децу у настави српског језика и књижевности – проблемски приступ*, представља значајно и актуелно књижевнотеоријско и методичко питање, нарочито у теоријским и емпиријским разматрањима савремене наставе српског језика и књижевности. Извођење овог закључка Комисија заснива на следећим аргументима:

1. Књижевност за децу је научна дисциплина која се још увек теоријски утемељује, те сваки допринос њеном изучавању представља важан научни прилог. Жанровска класификација књижевних врста за децу још увек није успостављена на чврстим критеријумима, нарочито када је реч о бројним подврстама које се јављају унутар књижевних врста. Кандидат се определио за роман за децу који се у ранијим теоријским типологијама, ретко и помињао, а своје место у српској књижевности изборио је захваљујући радовима: Слободана Ж. Марковића, Милана Црнковића, Зорице Турјачанин, Тихомира Петровића, Миомира Милинковића и др.
2. Савремена настава српског језика и књижевности у теоријским и емпиријским оквирима тражи најефикасније моделе васпитно-образовног рада и инсистира на што активнијем положају ученика у наставном процесу. Ученика ваља оспособити да активно учествује у анализи књижевног дела, продубити његову машту, размишљања, емоције и интересовања. Ваљана интерпретација, анализа и тумачење књижевног дела представља начин да се код ученика развије љубав према књижевности и будуће читалачке навике, развија општу културу, најпосле, оспособљава ученика за трајни процес целоживотног самообразовања. Проблемска настава ставља ученика у средиште васпитно-образовног процеса, подстиче критичко сагледавање литерарних проблема и истраживачки дух. Мисао, уобразиља и емоције су удружени у проблемској настави и подстичу

креативне потенцијале ученика. Кандидат се у дисертацији залаже за проблемски приступ роману у настави српског језика књижевности који ваља ослободити свега репродуктивног и традиционалног.

Тема докторске дисертације *Роман за децу у настави српског језика и књижевности – проблемски приступ* је актуелна и има своје књижевно и педагошко утемељење. Дисертација доприноси побољшању квалитета наставе српског језика и књижевности, конкретно, анализи и интерпретацији романа за децу у настави.

2. Оцена да је урађена докторска дисертација резултат оригиналног научног рада кандидата у одговарајућој научној области

Кандидат се при изradi докторске дисертације определио за самосвојан проблемски методолошки приступ при обради романа за децу у настави српског језика и књижевности. Консултована је релевантна литература из области методике наставе српског језика која се директно или индиректно односи на интерпретацију романа за децу у настави књижевности и литература из области теорије књижевности која се бави савременим методолошким и књижевнотеоријским приступима књижевном тексту. Кандидат поседује неопходну критичност и умеће да савлада коришћену грађу и, на научном нивоу, пружи недовољно познате резултате.

Дисертација представља оригинално научно дело.

3. Преглед остварених резултата рада кандидата у одређеној научној области

Увидом у досадашњи научно-стручни рад кандидата увиђа се његово интересовање за бављење проблемима наставе српског језика и књижевности, конкретно, интерпретацијом прозног књижевног дела у настави. Кандидат је имао четири саопштења на научним скуповима у Србији која су директно везана за интерпретацију и тумачење романа у наставном процесу (*Зависне реченице у роману „Проклета авлија“ Иве Андрића; Проблемски приступ роману „Робинсон Крусо“ Данијела Дефоа; Проблемски приступ савременом роману о дечјој дружини; Ефекти примене проблемске наставе у интерпретацији романа за децу*) и објавио два рада из категорије М53 која су везана за проблеме наставе (*Како се формирају научне хипотезе, Анализа читанке за први разред основне школе*) и један рад из категорије М52 (*Преглед (развоја) српског романа за децу*) који даје преглед развоја српског романа за децу.

4. Оцена о испуњености обима и квалитета у односу на пријављену тему

Докторска дисертација мс Бојане Удовичић, укупном садржином, резултатима научног истраживања, представља допринос интерпретацији и рецепцији романа за децу у настави српског језика и књижевности, односно методичкој теорији и науци о књижевности. Од посебног је значаја факат да докторант, у односу на традиционалне видове интерпретације, прави искорак и нуди релативно особен модел наставе проблемског типа. На тај начин, остварен је виши квалитет интерпретације и откривене могућности креативног приступа у примени интегративних методолошких поступака и наставних метода.

Ваља нагласити, претходна разматрања нису наишла на одговарајући опсег интересовања, нити донела научне резултате које овај жанр заслужује. Садржај и нова виђења у методичком приступу књижевном тексту проширују досадашњи ниво досегнутих знања из дидактичко-методичке науке.

Дисертација је урађена са несумњивим академским умећем, на махове полемички. Садржи низ научно утемељених судова и оцена, којима се осветљавају и продубљују досадашња знања о роману за децу и, у исто време, иновира приступ настави српског језика и књижевности. То обогашује знања наставника у области проблемске и продуктивне интерпретације књижевног текста у различитим облицима стваралачке наставе у млађим разредима. Методичкој науци и наставној пракси недостајала је студија која, на основу доследно спроведених истраживања, нуди нова сазнања и подесну примену савремених, методичких и методолошких приступа.

Докторска теза *Роман за децу у настави српског језика и књижевности – проблемски приступ*, мс Бојане Удовичић, примереним методолошким модалитетима вредновања и обимом и квалитетом научне грађе, представља оригиналан научни допринос теорији и пракси Методике наставе српског језика и књижевности, и тиме испуњава све услове за јавну одбрану.

Рад није поштеђен извесних пропуста садржинске и формалне природе. Неки факти од значаја за потпуније разумевање теме нису до краја осветљени; другима је, утисак је од мањег значаја, дато релативно више простора. Изузетно, презентовање у науци верификованих чињеница нарушава ауторски приступ, чиме се редукују властити резултати. Терминолошка неуједначеност и стилска слобода, неиманентни академском стилу, јесу слабости које, у извесној мери, угрожавају изузетност научног рада. На ове и сличне омашке, Комисија ће указати кандидату при одбрани рада.

5. Научни резултати докторске дисертације

Докторска дисертација Бојане Удовичић *Роман за децу у настави српског језика и књижевности – проблемски приступ* представља солидну научну грађу о роману за децу и младе у светлу наставе српског језика и књижевности. Књижевни феномен је сагледан под другим углом, на релативно друкчији, нов, ауторски начин; недовољно познате чињенице до којих се дошло и које улазе у домен научно верификованог знања, надамо се, обогатиће нашу књижевнотеоријску мисао.

6. Примењивост и корисност резултата у теорији и пракси

Резултати презентовани у докторској дисертацији *Роман за децу у настави српског језика и књижевности – проблемски приступ* могу наћи своју примену при стицању неформалних, апликативних знања од значаја за оперативни наставни рад. Налази до којих је дошао докторант оснажују приступ који у средиште ставља иманентне, литерарне сегменте романескне творевине.

Интерпретација на начелима естетских законитости, показано је у раду, ставља у други план биографске, интенционалне и друге факте који се, неретко, узимају као „мртва реч“ у наставном процесу.

Целином својом, нивоом научне егзактности, дисертација *Роман за децу у настави српског језика и књижевности – проблемски приступ* представља монографско дело од значаја за методiku наставе и науку о књижевности.

7. Начин презентовања резултата у научној јавности

Властито занимање, ставове и погледе за дечји роман, докторант Бојана Удовичић је показала у већ претходно публикованим радовима, као и учешћем на научним скуповима. Референтни радови и излагања, на свој начин, оснажују валидност дисертације.

III ЗАКЉУЧНА ОЦЕНА КОМИСИЈЕ

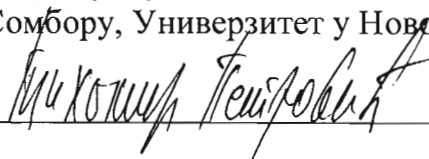
Докторска дисертација Бојане Удовичић *Роман за децу у настави српског језика и књижевности – проблемски приступ* нуди нова теоријска и практична знања у области Методике наставе језика и књижевности. Посреди је оригинално дело у коме су остварени теоријско-методички и научни циљеви.

ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

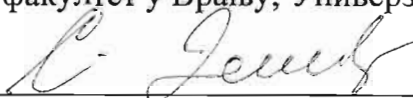
На основу претходно изнетог, Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације под називом *Роман за децу у настави српског језика и књижевности – проблемски приступ*, кандидата Бојане Удовичић предлаже Наставно-научном већу Учитељског факултета у Ужицу, Универзитета у Крагујевцу да прихвати овај Извештај и омогући кандидату јавну одбрану дисертације пред истом Комисијом.

Чланови Комисије:

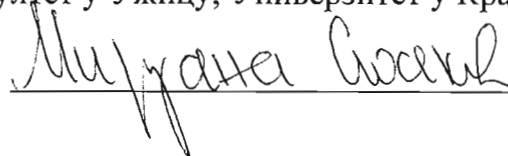
Проф. др Тихомир Петровић,
редовни професор за ужу научну област Књижевне науке
Педагошки факултет у Сомбору, Универзитет у Новом Саду

Проф. др Сунчица Денић Михаиловић,
редовни професор за ужу научну област Књижевност
Учитељски факултет у Врању, Универзитет у Нишу

Доц. др Мирјана Стакић,
доцент за ужу научну област Српски језик и књижевност, Методика
наставе српског језика и књижевности
Учитељски факултет у Ужицу, Универзитет у Крагујевцу

У Ужицу, 5. децембра 2017. г.